

Total No. of Printed Pages—11

5 SEM TDC DSE COM (CBCS) 501 (GR-I)

2 0 2 3

(November)

COMMERCE

(Discipline Specific Elective)

(For Honours/Non-Honours)

Paper : DSE-501 (Group—I)

(Management Accounting)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. (a) Write True or False : 1×4=4

(i) Management Accounting is concerned with preparation of financial statements.

(ii) Marginal Cost + Contribution = Selling Price.

(2)

(iii) Indian Accounting Standards No. 3 deals with Cash Flow Statement.

(iv) Responsibility centers may have both inputs and outputs.

(b) Fill in the blanks : $1 \times 4 = 4$

(i) Management Accountant is also called _____.

(ii) Issue of shares is a cash flow from _____ activity.

(iii) Fixed costs are treated as _____ costs.

(iv) Margin of safety can be improved by reducing the _____ cost.

2. Write short notes on any four of the following : $4 \times 4 = 16$

(a) Duties of Management Accountant

(b) Make or Buy Decision

(c) Master Budget

(d) Opportunity Cost

(e) CVP Analysis

(3)

3. (a) Explain the objectives of Management Accounting. Distinguish between Cost Accounting and Management Accounting. $7+7=14$

Or

(b) "Management Accounting is concerned with accounting information which are useful to management." Elaborate the statement. 14

4. (a) What do you mean by Fund and Fund Flow Statement? Explain the uses of a Fund Flow Statement. $3+3+8=14$

Or

(b) The abstracts of the Balance Sheets of Munjal Co. Ltd as on 31st March, 2019 and 31st March, 2020 have been given below :

Equity & Liabilities	31-03-2019 ₹	31-03-2020 ₹
Share Capital	2,00,000	2,50,000
General Reserve	50,000	60,000
Profit & Loss A/c	30,500	30,600
Bank Loan	70,000	—
Sundry Creditors	1,55,000	1,40,200
Provision for Taxation	30,000	35,000
	<u>5,35,500</u>	<u>5,15,800</u>

(4)

Assets	31-03-2019 ₹	31-03-2020 ₹
Land & Buildings	2,00,000	1,90,000
Machinery	1,50,000	1,74,000
Inventory	1,00,000	74,000
Sundry Debtors	85,000	69,200
Cash in Hand	500	600
Cash at Bank	—	8,000
	<u>5,35,500</u>	<u>5,15,800</u>

Additional Information :

- (i) Machinery to be depreciated by ₹ 14,000 in 2020
- (ii) Dividend of ₹ 20,000 was paid in 2020
- (iii) A piece of land was sold in 2020 at cost

Prepare a Statement of Sources and Application of Fund and also a Schedule of Changes in Working Capital for the year 2020. 7+7=14

5. (a) Distinguish between marginal costing and absorption costing. How is profit or loss ascertained under marginal costing? 7+7=14

(5)

Or

- (b) The following are the details of profit and loss data relating to a manufacturing business :

	₹
Sales	1,00,000
Cost of Goods Sold :	
Fixed cost	10,000
Variable cost	<u>40,000</u> <u>50,000</u>
Gross Profit	50,000
Selling and Administrative Cost :	
Fixed cost	5,000
Variable cost	<u>10,000</u> <u>15,000</u>
Net Profit	<u>35,000</u>

From the above data, calculate—

- (i) profit-volume ratio;
- (ii) break-even point;
- (iii) profit for the sale volume of ₹ 1,60,000 and ₹ 70,000.

Would it be profitable to reduce the selling price by 10% if it leads to an increase in sales by 30%? 2+3+4+5=14

(6)

6. (a) Explain the terms 'budget' and 'budgetary control'. Discuss the essential qualities of a good budgetary control system. 3+3+8=14

Or

- (b) The expenses for a budgeted production of 10000 units in a factory are given below :

Heads of Expenses	Cost per unit ₹
Materials	70
Labour	25
Variable Overhead	20
Fixed Overhead (₹ 1,00,000)	10
Variable Expenses (Direct)	5
Selling Expenses (10% Fixed)	13
Distribution Expenses (20% Fixed)	7
Administration Expenses (₹ 50,000)	5
Total cost per unit (to make and sell)	<u>155</u>

Prepare a budget for production of (i) 8000 units and (ii) 6000 units.

Indicate cost per unit at both the levels. 14

(7)

[ASSAMESE VERSION]

1. (a) শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা : 1×4=4

- (i) পৰিচালনা হিচাপকৰণ আৰ্থিক বিবৃতি তৈয়াৰ কৰাৰ লগত জড়িত।
(ii) প্ৰান্তিক ব্যয় + অৱদান = বিক্ৰী মূল্য।
(iii) ভাৰতীয় হিচাপ মানদণ্ড 3 নং নগদ প্ৰবাহ বিবৃতিৰ লগত জড়িত।
(iv) দায়িত্ব কেন্দ্ৰবোৰত ইনপুট আৰু আউটপুট উভয়ে থাকে।

- (b) খালী ঠাই পূৰণ কৰা : 1×4=4

- (i) পৰিচালনা গাণনিকক _____ বুলিও কোৱা হয়।
(ii) অংশপত্ৰ বিলি _____ কাৰ্যৰ পৰা হোৱা নগদ প্ৰবাহ।
(iii) স্থায়ী ব্যয়ক _____ ব্যয় বুলিও কোৱা হয়।
(iv) _____ ব্যয় হ্রাস কৰি নিৰাপত্তাৰ স্তৰ উন্নত কৰিব পাৰি।

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

4×4=16

- (a) পৰিচালনা গাণনিকৰ কৰ্তব্য
(b) নিৰ্মাণ অথবা ক্ৰয় সিদ্ধান্ত
(c) সমগ্ৰ খচৰা

(8)

(d) সম্ভাবনা ব্যয়

(e) ব্যয় আয়তন লাভ বিশ্লেষণ

3. (a) পৰিচালনা হিচাপকৰণৰ উদ্দেশ্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। ব্যয় হিচাপকৰণ আৰু পৰিচালনা হিচাপকৰণৰ পাৰ্থক্য নিৰূপণ কৰা। $7+7=14$

নাইবা

- (b) “পৰিচালনা হিচাপকৰণ পৰিচালনাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় হিচাপৰ তথ্যৰ লগত সম্পৰ্কিত।” কথাৰ বহলাই লিখা। 14

4. (a) পুঁজি আৰু পুঁজি প্ৰবাহ বিবৃতি বুলিলে কি বুজা? পুঁজি প্ৰবাহ বিবৃতিৰ ব্যৱহাৰবোৰৰ ব্যাখ্যা দিয়া। $3+3+8=14$

নাইবা

- (b) মুঞ্জাল ক’ লিমিটেডৰ 31 মাৰ্চ, 2019 আৰু 31 মাৰ্চ, 2020 তাৰিখৰ উদ্ধৃত পত্ৰৰ সাৰাংশ তলত দিয়া হ’ল :

ইকুইটি আৰু ঋণ	31-03-2019 ₹	31-03-2020 ₹
অংশ মূলধন	2,00,000	2,50,000
সাধাৰণ বাহি পুঁজি	50,000	60,000
লাভ-লোকচান হিচাপ	30,500	30,600
বেংকৰ ঋণ	70,000	—
বিভিন্ন পাওনাদাৰ	1,55,000	1,40,200
কৰৰ ব্যৱস্থা	30,000	35,000
	<u>5,35,500</u>	<u>5,15,800</u>

(9)

সম্পত্তি	31-03-2019 ₹	31-03-2020 ₹
মাটি আৰু ঘৰ	2,00,000	1,90,000
যন্ত্ৰ	1,50,000	1,74,000
মজুত পণ্য	1,00,000	74,000
বিভিন্ন দেনাদাৰ	85,000	69,200
নগদ জমা ধন	500	600
বেংকত জমা ধন	—	8,000
	<u>5,35,500</u>	<u>5,15,800</u>

অতিৰিক্ত তথ্য :

- (i) 2020 চনৰ বাবে যন্ত্ৰৰ ওপৰত 14,000 টকা অৱক্ষয় ধৰিব লাগে
- (ii) 2020 চনত 20,000 টকা লাভাংশ প্ৰদান কৰা হৈছিল
- (iii) 2020 চনত এডোখৰ মাটি ক্ৰয়মূল্যতে বিক্ৰী কৰা হৈছিল
- পুঁজিৰ উৎস আৰু ব্যৱহাৰৰ এক বিবৃতি আৰু কাৰ্যকৰী মূলধনৰ অন্য এক সূচী প্ৰস্তুত কৰা। $7+7=14$

5. (a) প্ৰান্তিক ব্যয়কৰণ আৰু শোহন ব্যয়কৰণৰ পাৰ্থক্যবোৰ দেখুওৱা। প্ৰান্তিক ব্যয়কৰণত লাভ বা লোকচান কেনেকৈ নিৰ্ণয় কৰা হয়? $7+7=14$

(10)

নাইবা

(b) এটা প্রস্তুতকাৰী ব্যৱসায়ত সম্পাদিত হোৱা লাভ-লোকচানৰ তথ্যসমূহ তলত দিয়া হ'ল :

	টকা	
বিক্ৰী		1,00,000
বিক্ৰী হোৱা দ্ৰব্যৰ ব্যয় :		
স্থিৰ ব্যয়	10,000	
পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয়	<u>40,000</u>	<u>50,000</u>
মুঠ লাভ		50,000
বিক্ৰী আৰু প্ৰশাসনীয় ব্যয় :		
স্থিৰ ব্যয়	5,000	
পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয়	<u>10,000</u>	<u>15,000</u>
প্ৰকৃত লাভ		<u>35,000</u>

উপৰোক্ত তথ্যসমূহৰ পৰা নিৰ্ণয় কৰা—

- (i) লাভৰ আয়তনিক অনুপাত;
(ii) লাভলাভৰ সমতা কেন্দ্ৰ;
(iii) বিক্ৰীৰ পৰিমাণ 1,60,000 টকা আৰু 70,000 টকা হ'লে লাভৰ পৰিমাণ।

বিক্ৰী মূল্য 10% হ্রাস কৰাটো লাভজনকনে, যদি বিক্ৰীৰ পৰিমাণ 30% বৃদ্ধি হয়? $2+3+4+5=14$

(11)

6. (a) 'খচৰা' আৰু 'খচৰা নিয়ন্ত্ৰণ'ৰ পৰিভাষা দুটা বুজাই লিখা। ভাল খচৰা নিয়ন্ত্ৰণ পদ্ধতি এটাৰ প্ৰয়োজনীয় গুণবোৰ আলোচনা কৰা। $3+3+8=14$

নাইবা

- (b) এটা কাৰখানাৰ 10000টা গোট উৎপাদনৰ বাবে খৰচৰ খচৰা এটা দিয়া হ'ল :

খৰচৰ শিতান	গোটৰ খৰচ (টকা)
সামগ্ৰী	70
শ্ৰম	25
চলিত পৰোক্ষ ব্যয়	20
স্থিৰ ব্যয় (1,00,000 টকা)	10
চলিত ব্যয় (প্ৰত্যক্ষ)	5
বিক্ৰী ব্যয় (10% স্থিৰ)	13
বিতৰণ ব্যয় (20% স্থিৰ)	7
ব্যৱস্থাপনা ব্যয় (50,000 টকা)	5
মুঠ ব্যয় প্ৰতি গোটত (নিৰ্মাণ আৰু বিক্ৰী)	<u>155</u>

- (i) 8000 গোট আৰু (ii) 6000 গোট উৎপাদনৰ বাবে এক খচৰা প্ৰস্তুত কৰা। প্ৰতিটো স্তৰৰ বাবে গোট প্ৰতি খৰচ নিৰ্দেশ কৰা।

14

***